

[Hans Nielsen.]

ringens og Keiserens Side: Vil I have Windhorst, Grillenberger og Richter eller den gamle Heltekejser, Bismarck og Moltke. Det gik man til Valg paa, og det tyske Folk stemte for den gamle Heltekejser, Bismarck og Moltke. Og saa rullede Tyskland af Sted mod Verdenskrigen med fortsatte voldsomme Rustninger, og i Frankrig fortsatte man paa samme Maade, indtil Verdenskrigen kom.

Se, dette er Baggrunden for det Sammenbrud, der nu finder Sted, thi den Krig, der kom, blev jo saa kolossal en Ødelæggelse af de civiliserede Dele af Verden, at man aldrig har oplevet Mage dertil. Uhyre Værdier gik tabt under Verdenskrigen, Millioner af Mennesker maatte ofre Livet, Millioner blev Krøblinge og Invalider, Millioner blev Enker og faderløse. Og til sidst slæbte de europæiske Stater paa en saa svimlende Statsgæld, at man kunde sige sig selv, at de kun havde ringe Haab om nogen Sinde at kunne afryste denne Gæld, og efter Krigen paalagde man de besejrede de uhyre Erstatningsbeløb, hvorunder Østrig og Tyskland hurtigt styrtede. Tillige er Frankrigs, Belgiens og Italiens Møntsystemer brudt sammen, og nu maatte endelig ogsaa Sterlingen bukke under, Sterlingen, der var Verdens Behersker, Sterlingen, som havde Ægypten, Australien, Indien og Sydafrika bag sig.

Katastrofen er ogsaa kommet af en anden Grund. Medens man myrdede hinanden i Europa, blev der nemlig i Kina, Indien og Sydamerika grundlagt nye Industrier, som nu tager Brødet ud af Munden paa de europæiske Arbejdere.

Saaledes er det gaaet til, at de Mennesker, man havde lokket ind i Krigen, og som man gennem mere end en Menneskealder havde fortalt om Militarismens Velsignelser, nu efter Krigen — da der skulde opstaa en ny Menneskehed, der stirrede ind ad Morgenrødens Port, saaledes var det vist en tysk Militærlyriker digtede — er sunket ned i Armod, Snavs og Elendighed. Det er det, der er blevet tilbage efter Verdenskrigen.

Man kunde nu spørge, om vi er ved Begyndelsen eller ved Enden af den store Krise. Efter min ringe Mening er vi kun ved Begyndelsen. Saa vidt jeg kan se, er der andre Lande, som vil følge efter England. I Amerika har Kapitalismen jo naaet sin højeste Udvikling. I Amerika har man ophobet største Delen af det Guld, der findes, Amerika svømmer i en Rigdom af Guld og Penge, i Overflod af Varer lige fra Biler og Sko til Korn og Klæder, men

samtidig har man 6 Millioner Mennesker, som der ikke er Brug for, gaaende paa Landevejene. I Fjor forbedrede Amerika sin Teknik og sin Maskinvirksomhed og overflødiggjorde derved 1 600 000 Arbejdere, siger det statistiske Departement i Washington. 1 600 000 Arbejdere blev ganske overflødige ved de tekniske Fremskridt, og denne Udvikling fortsættes i Dag, den er fortsat hele Aaret og fortsættes i Morgen og fremdeles. De Herrer Nationaløkonomer, som er Efterkommere af Malthus og Adam Smith, har noget at bestille i Øjeblikket med at klare, hvordan man skal faa dette Maskineri til at gaa rundt. Efter min Formening befinder Amerika sig i en endnu meget vanskeligere Stilling end det gamle England. Man fristes til at spørge, hvilke Midler der kan bringes i Anvendelse overfor den Tilstand, hvori hele Verden befinder sig. I England har der i en halv Snes Aar været 3—4 Millioner arbejdsløse, godt og vel, i Tyskland 4 Millioner arbejdsløse, i Amerika 6 Millioner, og i de andre Lande er der ogsaa et uhyre stort Arbejdsløshedstal, et uhyre Tal, hvis Størrelse vi ikke kender, fordi disse Lande ikke giver nærmere Oplysninger derom. Hvad skal man til syvende og sidst gøre med alle disse arbejdsløse? Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal klarer det jo let, det ærede Medlem sagde forleden Dag i dette høje Ting, at denne Arbejdsløshed er Organisationernes Værk. Ja, det er meget mærkværdigt at høre saadan Tale, ligesom det meget ofte er en mærkværdig Nationaløkonomi, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal forfægter. Thi i Amerika er man saa sandelig ikke plaget af Organisationer, Fagforeningerne i Amerika har ikke nogen stor Magt, øver ikke nogen afgørende Indflydelse paa noget. Hvorledes gaar det da til, at der, hvor der er de svageste Fagorganisationer, er der den største Arbejdsløshed?

Nej, det ærede Medlem kommer slet ikke udenom dette Spørgsmaal paa denne lette Maade. Dette Spørgsmaal rejser sig overfor alle tænkende Mennesker, enten de hører til det ene eller det andet Parti, til den ene eller den anden Samfundsklasse, naar vi ser, hvorledes Millioner af Mennesker nu gaar til Grunde som Følge af Arbejdsløsheden, og i mange Tilfælde gaar til Grunde paa den mest oprørende Maade, som maa paakalde alle Menneskers Medlidenhed, ligegyldigt hvilken Klasse og hvilket Parti de tilhører. For en Lægmand som jeg staaer det som noget selvfølgeligt, at man ikke kan bekæmpe denne voldsomme Arbejdslø-